

je posetil varšavsko bojišče in prišel v vas Rokito, ki so jo zavzeli Rusi z baljone in naskokom, potem, ko so se vršili boji za to pozicijo več dni in sicer z mejnajočo se srečo. Na poljih in vrtovih je bilo na kupce mrlincev, pokritih na debelo s prahom. Lepa cerkva je bila popolnoma razbita in v njej trupla vojakov. Poročevalec je šel tudi v župnišče in našel tamkaj sredi razbitih hišnih posod staro dečko, ki je ravno pripravljala kosilo. V hiši je ležalo na divanu truplo močnega in stasitega človeka, ki je imel vsa prsa polna raznih odlikovanj. Bil je neki nemški general, ki so ga težko ranjenega prepeljali v imenovano hišo, kjer je kmalu umrl za ranami.

Pogrebi na bojišču. Vojaški duhovnik Marko Deckert podaja v "Esti Ujsagu" nastopne presretnosti slike umiranja vojakov na bojišču: Gledal sem neopisne prizore. O Bog, koliko dobrote in sočutja napolnjuje človeška srca v velikih trenutkih skupnega trpljenja! Z lastnimi očmi sem gledal, kako je ranjen kozak svojega umirajočega sosedu, nekega ogrskega vojaka, poljubil v lice ter mu, ko je nastopila smrt, napravil s prstom znamenje svetega križa na čelo! Pretresljivi in globoko žalostni so pogrebi na bojišču. Ko se je sovražnik oddaljil, izkopujemo grobove ter jih opremljamo s toliko križi, kolikor junakov imamo položiti v jamo. Padle vojake pokopavamo po pet do deset v eno jamo. Častnike pokopavamo kolikor možno posebej. V žepu nekega huzarskega nadporočnika smo našli nekoč čudno pismo. Soproga je pisala z datumom dneva, ko je odšel v vojno, a podpisala sta pismo oba. V tem pismu pravi žena, naj njega moža, če bi padel, pokopljejo v posebno označenem grobu, ker hoče truplo prepeljati domov. Pokopali smo tega častnika na vrhu nekega griča, zavali na grob velik kamen in smo takoj obvestili vdovo. Mej tem ko vojaški sanitete pokopujejo, darujejo vojaški duhovniki sv. mašo in blagoslovljajo grobove. Kmalu pokriva cvetje grobove. Iz bližnjih krajev prihajajo krdela žensk, ubogih in bogatih, peš in v avtomobilih, prinašajo krasne vence, šope, pod katerimi se kmalu skrivajo gomile. In solze resničnega sočutja rose na ptuje grobove.

Desetleten deček na bojišču. Neki stotnik, ki se je vrnil s severnega bojišča, je pripovedoval o sledečem gniljivem dogodku. Junak dneva je bil desetletni deček, ki je v plohi krogelj prinašal našim vojakom vode v okope ter nešteto krat prehodil z vojaškimi skledicami pot od bojne črte do bližnjega potoka, dokler ga ni zadela sovražna krogelja. Stotnik je pripovedoval: Po neki za nas zmagoviti bitki so ponoči iskali ranjence po bojišču. Ko so bili pobrani že vsi ranjenci, je poslal sanitetni častnik še svojega psa na bojišče, da išče, če ne bi morda našel še kakega ranjenca. Pes se je vrnil večkrat, ne da bi bil kaj našel, a pošiljali so ga zopet nazaj. Kar naenkrat je začel glasno lajati, kar je bil znak, da je pes našel nekaj. Častnik je odšel za psom, ki je nestrpno silil dalje, da ga je častnik komaj dohajal. Tema je bila tako gosta, da se ni videlo nič. Naenkrat je zaslišal častnik otroški klic na pomoč. Šel je v smeri, odkoder je prihajal glas, in prišel je do potoka, ob katerem je ležalo truplo. Bil je deček, napol onesveščen, ki je ležal tamkaj v mlaki svoje krvi. Revček se je tresel mraza. Častnik je nemudoma sčel svoj plašč zavil dečka vanj in ga odnesel na obvezovališče, kjer so ga med prvimi ponesli v operacijske prostore ter ga položili tamkaj na mizo. Bil je deček star kakih deset let. Bil je tedaj popolnoma onesveščen in bati se je bilo, da vsak čas ugasne njegovo nežno življenje. Obledela je bila vsa prepeljena s krvjo, a na trebuhu je imel težko rano, ki je močno krvavela. Zdravniki so izvršili težko operacijo in bilo je upanja, da rešijo mladega ranjenca. Trdno je zaspal, dihnil mirno in lice mu je zavzelo izraz prave otroške nežnosti. Po nekotnih urah se je prebudil. Ko se je popolnoma osvestil, so ga začeli zaslisevati. Deček, Poljak, je govoril tiho a razločno. Rekel je, da mu je ime Staša. Svojih staršev ni nikdar poznal. Stara mati mu je pripovedovala, da so se izselili v Ameriko, a sama se ni dosti brigala zanj. Ko so prišli vojaki v vas, jih je gledal in jim prinašal vode, oni so se pa pogovarjali z njim. In tako je odšel z njimi na bojišče. Ko so napravili okope, je tudi ostal v njih bližini, in posebno mu je ugajalo, ko so začeli streljati. Pomignil mu je nato neki vojak, ki ga je mučila žeda, in ga poprosil, da bi mu prinesel vode. Vzel je posodo, stekel k potoku in prinesel vode. Potem so ga prosili tudi drugi vojaki in bil je ponosen, da je mogel napraviti vojakom tako uslugo. Grmenja topov se ni bal. Toda naenkrat ga je zadela krogelja. Kaj se je zgodilo pozneje, ni vedel več. Ležal je na slami in bistro gledal okoli sebe. V tem pa je prišel v sobo pes, ki je našel dečka ležečega ob potoku; prišel je naravnost k dečku in deček ga je stisnil k sebi. Bila sta takoj najboljša prijatelja in sta tudi pozneje bila vedno skupaj. Zdravnik, ki je zdravil dečka, mu je nekoč, ko je odhajal od njega pomignil z roko kakor v slovo. Dečku se je storilo mlo in skoro jokaje je vprašal: "Pa me menda vendar ne mislite nagneti?" "Ne, ostanete pri nas ter dobite sabljo in konja!" — "Kajne sivca!" — je veselo vzkliknil deček in oči so se mu radosti posvetile. Zdravniki so hrabrega dečka posnovili ter zbrali svoto denarja, ki naj bi bila za začetek dečkove vzgoje.

Razne politične vesti.

Na Malti se je ustanovil odbor v svrhu podpiranja po vojni prizadetih. "Morning-post" poroča iz Malte z dne 28. m. m.: V očigledno siromaštvo, ki je nastalo tu vsled vojne, se je ustanovil podpiralni odbor.

Stanje in razporejenost na Portugal-skem. "Morningpost" poroča iz Lizbone z dne 27. m. m.: V celi državi zapirajo posameznike. Izdajatelj lista "Restauracao" Christo je bil izgnan. Koronarji delajo že od amnestije, od zadnjega februarja sem, da bi napolnili zapore, ker vedo, da se sedaj, ob času sedanjega stanja v Evropi, ljudje le malo zmenijo za aretacije rojalistov in mislijo, da je prišla dolgo zaželenja prilika, da je treba netiti nemire. Vsi realistični listi se zaplenjajo. Brzojavke inozemskih listov se cenzurirajo ali sploh vduše. Zdi se, da vlada pušča Karbonarjem prostejšo roko, kot sicer. Republikanski listi libonski pozivljajo vlado, da naj ne pozna milosti. Dopolnjen zaključuje: Angleška bi eno leto prej gotovo ne mogla izposlovati ali vsprejeti vojaškega sodelovanja Portugalske, in če to stori sedaj, se mora to zgoditi pod tem pogojem, da se ne zgodi več nobeno nasilstvo niti zasledovanje od strani Karbonarjev.

Vsprejem v šaržno šolo. Vsprejem v šaržno šolo se je iz ozirov glede izvežbanja danes ustavil. Vojno ministrstvo namerava, odpreti v začetku 1913. šaržne šole zopet na Dunaju, v Pragi, v Gracu, v Inomostu, v Budimpešti in Zagrebu. V te šole se bodo vsprejemali, če so znanstveno naobrazeni za enoletno prostovoljstvo, 17 in 18 letni mladenci, črnovojniški obvezanci, ki so bili spoznani pri naboru sposobnimi in na oni, ki so rojeni v letih 1877 in prej. Onim v letih 1878 do 1890 rojenim, ki so bili pri črnovojniškem naboru usposobljeni, vstop v to šolo ni dovoljen.

Ofenziva ali defenziva. Iz zadnje balkanske vojske pripoveduje dr. E. Jaekch (Deutschum im Orient nach dem Balkankrieg. München 1913. Str. 60. nasl.). da je bil koncem oktobra leta 1911. pri generalfeldmaršalu Goltzu. Govorila sta o bodoči vojski, in Goltz mu je opisal svoj načrt, ki ga je izdelal za slučaj bolgarskega napada ob odrinskih vojaških vajah leta 1910. Po njegovem naj bi Bolgare pustili v deželo do Odrina, ki naj bi ga oblegali; motili naj bi jih samo z manjšimi bitkami. Medtem naj bi združili glavno silo ob Ergeni, kjer naj bi se pripravljala in izvršila glavna bitka. Torej najprej mirna in varna defenziva, in ko bi bili Bolgari že utrujeni in bi jim že manjkalo municije in hrane, ofenziva.

Goltz je rekel, da se bo to težko izvršilo, ker bodo turški častniki, vsled vznemirjenja med neukim turškim prebivalstvom nad bolgarskimi "uspehi" nepočakani in bodo hoteli kar brž rešiti svojo čast. "Prestizž" branije francoska šola, ne mence se za trenutne čenče med nevesčimi ljudmi, družiti mirno in trezno ofenzivo in defenzivo, uči nemška taktika. Vojni minister Nasim paša iz francoske šole je res šel za prestižem in armada je bila tepena pri Lozengradu in pri Odrinu.

Poslanec Bachmann. V Pragi je umrl državni in deželni poslanec dvorni svetnik dr. Adolf Bachmann, profesor avstrijske zgodovine na praški nemški univerzi, 65 let star. Profesor Bachmann je bil eden najbolj poznanih in najaktivnejših nemških politikov, ki je igral zlasti v češko-nemških spravniških pogajanjih opetovano prav odločilno vlogo. Zadnja leta je vodil nemško napredno stranko na Češkem, ter se je moral boriti tudi proti živahni agitaciji nemških radikalcev. V parlamentu je spadal posl. Bachmann med najodličnejše nemške zastopnike.

Jubilej žurnalista. Dunajski urednik češke "Narodni Politika", g. Alojzij pl. Česany slavi te dni 25letnico svojega žurnalističnega delovanja. Od leta 1889 je bil Česany član uredništva "Politike", leta 1906 pa je prestopil v uredništvo "Narodne politike" ter je prevzel službo političnega poročevalca tega lista na Dunaju. Njega odlična duševna svojstva, njegovo ekscentrično poznavanje oseb in razmer, nadvladovanje stvarine, objektivno poročanje in iz vrstni slog: vse to mu je pripravilo sloves enega prvih političnih korespondentov. Jubilar je imel vedno interes vsega naroda pred očmi in nikdar se ni puščal voditi od strankarskih interesov. "Union" naglašja: Kakor je Česany odlični kot politični poročevalec, istotako trden je njegov značaj in istotako ljubeznjiv je kot človek. Petindvajset let žurnalističnega dela je velik in silen čas, ali preko Česanyja so šla leta brez sledi. V njegovi elegantni pojavi je še vedno isti, nikdar mirujoči duh, kakor nekdanj, ko je bil pri svojih prvih žurnalističnih vsehpih.

Domače vesti.

Pojasnila glede vojnih ujetnikov. Od avstrijskega in ogrskega Rdečega križa ustanovljeni izkazni urad (Zentral-Nachweise-Bureau, Gruppe Auskunftsstelle für Kriegsgefangene, Dunaj I. Jasomirgottgasse 6), je bil od trgovskega ministrstva v sporazumu z vojn nadzorstvenim uradom pooblaščen v zadevi pojasnil o vojnih ujetnikih pošiljati brzojave na centralno Rdečega križa držav, ki stoje z Avstro-Ogrsko v vojni, v Belgijo, na Francosko, Angleško, v Rusijo, Crnogoro, Srbijo in na Japonsko. Take brzojave more oddajati edino ta urad pri poštnem in brzojavnem uradu Dunaj VIII. Neposredno brzojavljenje v sovražno inozemstvo je sicer ustavljeno.

Tragičen slučaj. Občeznani posestnik g. Alojzij Jakše v Loku pri Zidanem mostu, je tisti dan, ko mu je umrla soproga, dobil brzojavko, da je njegov sin v boju padel. Mladi Jakše je bil praporščak in bi bil postal sedaj poročnik, pa ga je poprej dohitela smrt.

Akademsko društvo "Slovenija" na Dunaju se nahaja že četrta leta v neplačanem stanovanju. Vključ opetovanim opozoritvam od strani enega starešine na

zadnjega predsednika in na t. t. preglednika, edina kompetentna funkcionarja za podpisovanje čekov, se ni prav nobeden odzval, da si t. t. preglednika še do sedaj nista pod oročjem. Poslal se je tudi ček v podpis na kompetentnega starešino a ni odgovora in ne podpisa. Ker je kot si mislim družbeno stanovanje zelo drago, še za nazaj ne plačano, bi bilo umestno, da se stanovanje za nazaj plača, pri tem pa prosim lastnika hiše, naj dovoli brezodpovedno izselitev. Inventar bi se, ker itak ni udov, dal shraniti za majhen denar vsaj začasno. Gospodar bi to najbrž dovolil. Upravitelj hiše namerava sedaj društvo deložirati in nastopiti sodnijsko pot, če se stvar ne uravna v najkrajšem času. Ker je nevarnost, da se inventar popolnoma razkruši in razgubi, vrhu tega še plača društvo velike stroške ko ga administrator postavi pod kap, se prosim dotična preglednika, da stvar nujno uredita, ali pa poverita dotično komu drugemu, seveda zanesljivemu človeku. Zda je tako na Dunaju nekaj bivših odbornikov, da celo, če se ne motim, eden nekdanjih predsednikov. To priobčim v vedenje odgovornih preglednikov in na zadnji opomin administratorja. — Narodni pozdrav Starešina.

Tretja avstrijska razr. loterija. "Wiener Zeitung" z dne 31. oktobra 1914 priobči igralni načrt 3. avstrijske razredne loterije. Število sreč je isto, kakor pri 2. razredni loteriji, tudi tabela dobitkov (število, višina in razdelitev dobitkov) se strinja z ono 2. loterije. Zrebanje se bo vršilo naslednje dni: I. razred: 21. in 22. decembra 1914; II. razred: 19. in 21. januarja; III. razred: 16. in 18. februarja; IV. razred: 9 in 11. marca; V. razred: 22 dni, od 6. aprila do 3. majnika 1915. — Določbe, kako naj se potrjujejo predplačila za poznejše razrede, so se poenostavile. Izdajanje sreč se najbrž prične v 8 do 10 dneh.

Gostilna "ALL' ANTICA POMPEI"
TRST, trg Carlo Goldoni
in na istem trgu se nahajajo "Kavarna Goldoni"
se trplo priporoča slovenskemu občinstvu za obilen obisk.
Fran Marinšek.

ZDRAVNIK
Dr. D. KARAMAN
specijalist za notranje bolezni in za bolezni na dihalih (kaker: grlo in nos)
ordinuje na svojem stanovanju
v Trstu, Corso Štev. 12. Telef. 177/IV
od 11^h, do 1^h, in od 4^h, do 5^h pop.

Gostilna "Pri Deteljici"
v TRSTU, ulica Belvedere št. 7
Priznana najboljša in najcenejša kuhinja.
Pristna domača in tuja vina.

MILJAVAC ANTON
zalogu vina na Proseku št. 131
priporoča p. n. občinstvu in gostilničarjem svojo najizbornejšo istrsko vino domačega pridelka iz Vrsara (Orsara).
Cena po dogovoru izven vsake konkurence.
Prodaje se od 1/2 hektolitra naprej.

Prodajalnik ur in dragocenosti
G. BUCHER
(ex drug. drug. Vojkova)
Trst (nasproti prejšnji prodaj. D. Vojkova)
Bogati izbor zlatarstva, srebrnine, dragocenosti in dragih ur. Kupuje in menja stare zlate in tudi srebrne in novine predmete. — Sprejema naročila in popravila vseh vrst zlatarstva, srebrnine, lakir tudi žepne ure.

Veliki zaloga v Trstu
Valentin Herceg
GRADAC
Podružnica Trst
ul. Nova št. 19.
Tel. 19-40. Otv. št. 1. nat. št.

Ljubljanska kreditna banka

podružnica v Trstu

Centrala: Ljubljana.
Podružnice: Split, Celovec, Sarajevo, Gorica in Celje.

ulica Caserma št. 11.

Telefon: 5-18.

Nagajanje od 9-12^h in 2^h-5.

Delniška glavica: K 8.000.000.—
Rezervni zaklad: K 1.000.000.—

Izvršuje najboljše vse v bančno stroko spadajoče transakcije.

Vloge na knjižice obrestuje s 5 % netto

(rentni davek plača banka iz svojega).

Vloge na tekoči in žiro-račun najboljše po dogovoru.

Sprejema horzna naročila za vse tu- in inozemske borze

Brzojavni naslov: Ljubljanska banka.

ASSICURAZIONI GENERALI IN TRIESTE

(Obšna zavarovalnica v Trstu). Ustanovljena l. 1831.

Zaklad za jamstvo dne 31. decembra 1913 K 456.949.184.97. Glavnica za zavarovanje življenja dne 31. decembra 1913: K 1.297.036.630.20. Plačana podvračila od leta 1881 do 31. decembra 1913 K 1.163.020.163.67.

S 1. januarjem 1907. je društvo uvelo za življenjski oddelek nove glavne pogoje police nadarjene največjo kulantnostjo.

Povdarjati je sledeče ugodnosti police:

I. Veljavnih takoj od izdajanja:

- brezplačno nadaljevanje veljavnosti police za celo vlogo, kadar mora zavarovanec vršiti voj. službo, ako je vpisan v polah črne vojske.
- ako plača zavarovanec 1° od zavarovane svote, lahko obnovi polico, ki je izgubila veljavo vsled pomanjkljivosti plačevanja, samo da se plačevanje vrši v teku 6 mesecev po preteku roka.

II. Veljavnih po preteku 6 mesecev od izdajanja:

- zavarovanec more — ne da bi za to plačal posebne premije in brez vsake formalitete — potovati in bivati ne samo v celi Evropi, ampak tudi v katerikoli deželi tega sveta. (Svetovne police). Društvo je zavezano plačati celo vlogo, tudi v slučaju, če pade zavarov. v dvoboj.

III. Veljavnih po preteku enega leta po izdajanju police:

- zavarovanec se oprosti plačevanja za mešana zavarovanja v slučaju, da postane nesposoben za delo.

IV. Veljavnih po preteku treh let od izdajanja:

- Absolutna neizpodbitnost zavarovanja razun slučaju prevare.
- Društvo je zavezano plačati celo vlogo, tudi ko bi zavarovanec umrl vsled samomora, ali poskušene samomora.
- Zavarovanec sme dvigniti posojila proti plačevanju 4^h %.

Društvo sprejema zavarovanje tudi za življenje, požar, prevažanje in ulom.

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

Največja slovenska hranilnica

Denarnega prometa koncem leta 1913 K 700.000.000
Vlog 43.500.000
Rezervnega zaklada 1.330.000

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka. Hranilnica je **pupilarno varna** in stoji pod kontrolo

o. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.

Napredek vede

Najenergičnejše in gotovo se zdravi sifilis s svetovnim sredstvom

Jorubin Casile

Stotine zdravniških potrdil potrjuje, da se uretralna z žnja, prostatitis, uretritis in mehurni katari korenito zdravijo s

konfeti Casile.

Konfeti CASILE urejajo uriniranje, ne da bi bilo treba rabiti zelo nevarnih cevč (siling), popolnoma odpravljajo in ublažujejo pečenje in pogosto uriniranje; edini korenito zdravilo uretralna soženja (prostatitis, uretritis, cistitis, me- nesposobnost za zdravljenje urina, sluzaste tokove itd. —

—) JORUBIN CASILE, najboljše protisifilno in poživljajoče křištilno sredstvo, ki se uporablja s uspehom proti sifilisu, anemiji, impotenci, kostoboli, izsiva, vnetju šlez. poltnim madažem, izgubi semena, polucijam, spermatoriji, sterilnosti, nevrasteniji, energičnem razkrojvalcu urinske kisline itd. — Stoklenica Jorubina Casile K 3.50. Vbrizganec CASILE zdravi beli tok, akutne in kronične katjede, vaginitis, uretritis, endometritis, vnetje in ispad maternice itd. Stoklenica vbrizganca Casile K 3.50. Kdor želi večjih pojasnil, tiskovila itd., naj naslovi dopis na lekarno LLOYD, za g. Casile, Trst, ki poda odgovor s obratno pošto zaostoj in z vso rezervno. Priznani medicinski izdelki CASILE se prodajajo v vseh akreditiranih lekarnah. Zaloga v Trstu Lekarna Lloyd, V. dell'orologio 1. Pristna zdravila Casile nosijo lastnoročni podpis M. Casile.